

AS LHV Varahaldus

Majandusaasta aruanne 2008

Majandusaasta aruanne	01.01.2008 - 31.12.2008
Ärinimi	AS LHV Varahaldus
Äriregistri number	10572453
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6800400
Faks	(372) 6800402
Põhitegevusala	Fondide valitsemine
Juhatus	Mihkel Oja Kerli Lõhmus Rait Kondor
Nõukogu	Andres Viisemann Rain Lõhmus Erki Kilu Charles Smith
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
Juhatuse deklaratsioon	6
Bilanss	7
Kasumiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Omakapitali muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused	11
Lisa 2 Majanduskriisi mõjud	15
Lisa 3 Raha ja raha ekvivalendid	15
Lisa 4 Lühiajalised finantsinvesteeringud	15
Lisa 5 Pikaajalised finantsinvesteeringud	15
Lisa 6 Antud laenud	16
Lisa 7 Materiaalne ja immateriaalne põhivara	16
Lisa 8 Tehingud seotud osapooltega	17
Lisa 9 Viitvõlad ja muud kohustused	18
Lisa 10 Eraldised	18
Lisa 11 Allutatud kohustused	18
Lisa 12 Omavahendid	19
Lisa 13 Teenustasutulud	19
Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 15 Kapitali- ja kasutusrent	20
Lisa 16 Tingimuslikud kohustused	20
SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE	21
MAJANDUSAASTA KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK	22
JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD 2008. A. MAJANDUSAASTA ARUANDELE	23
TULUDE JAOTUS VASTAVALT EMTAK 2008	24

TEGEVUSARUANNE

AS LHV Varahaldus on investeerimisfondide valitsemisega tegelev ettevõtte. 2008. aastal oli ettevõtte põhitegevuseks fondi valitsemise teenuse pakkumine viiele kohustuslikule pensionifondile, ühele vabatahtlikule pensionifondile ja kolmele aktsiatesse investeerivale eurofondile.

Eestis pakutavate progressiivse investeerimisstrateegiaga (aktsiate osakaal kuni 50%) pensionifondide seast olid ettevõtte poolt juhitud Pensionifond LHV Maailma Aktsiad ja Pensionifond LHV Uued Turud paremuselt teine ja kolmas. Langevate aktsiaturgude ja finantskriisi taustal olid kõikide progressiivsete fondide tootlused 2008. aastal negatiivsed.

Progressiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2007	NAV 31.12.2008	Osaku puhasväärtuse kasv
PF Sampo Pension 50	16.0500	13.9048	-13,37%
PF LHV Maailma Aktsiad	17.5800	13.6244	-22,50%
PF LHV Uued Turud	15.0700	11.4796	-23,82%
ERGO Pensionifond 2P2	16.6400	12.0184	-27,77%
Hansa Pensionifond K3	16.9600	11.9836	-29,34%
SEB Progressiivne PF	17.1700	11.7618	-31,50%

Tasakaalustatud strateegiaga (aktsiate osakaal kuni 25%) pensionifondide seas oli ettevõtte poolt juhitud Pensionifond LHV Tasakaalustatud Strateegia samuti tootluselt teine. Sarnaselt progressiivsetele fondidele olid ka kõik tasakaalustatud fondid 2008. aastal negatiivse tootlusega.

Tasakaalustatud fondide võrdlus *	NAV 31.12.2007	NAV 31.12.2008	Osaku puhasväärtuse kasv
Sampo Pension 25	13.5500	12.5273	-7,55%
PF LHV Tasakaalustatud Strateegia	13.0500	11.3169	-13,28%
Hansa Pensionifond K2	14.0500	11.2411	-19,99%

Ainult võlakirjadesse investeerivate ehk konservatiivsete fondide tootlused olid 2008. aastal paremad. Finantskriisi taustal olid languses siiski ka ettevõtete võlakirjad (turu poolt nõutav riskipremia tõusis), kuhu meie juhitud Pensionifond LHV Dünaamilised Võlakirjad ning Pensionifond LHV Kvaliteetsed Võlakirjad investeerisid, mistõttu ei olnud fondide tootlused positiivsed, vaid kergelt negatiivsed.

Konservatiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2007	NAV 31.12.2008	Osaku puhasväärtuse kasv
SEB Konservatiivne PF	11.3800	11.7428	3,19%
ERGO Pensionifond 2P1	11.6500	11.9340	2,44%
PF Sampo Pension Intress	11.6000	11.7758	1,52%
PF LHV Dünaamilised Võlakirjad	12.7800	12.7432	-0,29%
PF LHV Kvaliteetsed Võlakirjad	11.9800	11.8363	-1,20%
Hansa Pensionifond K1	11.7500	10.6679	-9,21%

Eestis pakutavad täiendavad kogumispensioni fondid erinevad üksteisest aktsiatesse investeeritava osakaalu poolest, mistõttu on erinevate fondide tootlust keerulisem võrrelda. LHV Täiendav Pensionifond investeerib keskmiselt 75% aktsiaturgudele, kuid finantsturgudele raskel 2008. aastal hoiti aktsiate osakaalu oluliselt

madalamal. Sarnaselt aktsiatesse investeerivatele kohustuslikele pensionifondidele olid 2008. aastal negatiivse tootlusega ka kõik täiendavad kogumispensioni fondid.

Täiendavate fondide võrdlus *	NAV 31.12.2007	NAV 31.12.2008	Osaku puhasväärtuse kasv
PF Sampo Pension 100 Pluss (100)	19.0770	15.1956	-20,35%
SEB Tasakaalukas PF (35)	19.3040	14.3462	-25,68%
Hansa Pensionifond V1 (30)	19.8100	14.4915	-26,85%
LHV Täiendav Pensionifond (75)	18.5000	12.1527	-34,31%
Hansa Pensionifond V2 (60)	16.9500	10.3417	-38,99%
Hansa Pensionifond V3 (100)	23.0600	10.9422	-52,55%
SEB Aktiivne PF (100)	18.5820	8.7810	-52,74%

* Kõik eelnevates tabelites kajastatud võrdlevad puhasväärtused on kajastatud www.pensionikeskus.ee andmete alusel.

Ettevõtte juhhib kolme aktsiatesse investeerivat eurofondi, millest üks – LHV Pärsia Lahe Fond – alustas tegevust 2008. aasta esimeses pooles. Aktsiafondide tulemused olid tugevalt mõjutatud aktsiaturgude suurest kukumisest, mis suuremas ulatuses leidis aset aasta viimastel kuudel.

LHV eurofondid	NAV 31.12.2007	NAV 31.12.2008	Osaku puhasväärtuse muutus
LHV Maaailma Aktsiad Fond	10.3776	5.9907	-42,28%
LHV Pärsia Lahe Fond	-	5.5806	-44,19%
LHV Tõusva Euroopa Alfa Fond	8.6648	2.8045	-67,63%

Aasta lõpuks oli LHV Varahalduse poolt hallatavate fondide varade maht 559 miljonit krooni, millest 85% moodustasid kohustuslike kogumispensioni fondide varad. 2007. aasta lõpus oli valitsetavate fondide varade maht 500 miljonit krooni.

2009. aastal planeerib ettevõtte kasvatada oma turuosa kohustuslike pensionifondide turul ning suurendada aktsiafondide varade mahtu läbi positiivsete tootluste ning uute investorite kaasamise.

31.12.2008 seisuga oli ettevõttel kokku 9 töötajat (31.12.2007: 7 töötajat). Aruandeperioodil arvestati töötasu kokku summas 3 854 127 krooni (2007: 2 195 510 krooni), millest juhatuse liikmetele 478 423 krooni (2007: 522 045 krooni). Nõukogu liikmetele nõukogus osalemise eest tasusid ei ole makstud.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Juhatuse deklaratsioon

Juhatus kinnitab lehekülgedel 6-20 toodud AS LHV Varahaldus 2008. a. raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
- AS LHV Varahaldus on jätkuvalt tegutsev.

Mihkel Oja
Juhatuse liige

.....

Kerli Lõhmus
Juhatuse liige

.....

Rait Kondor
Juhatuse liige

.....

Tallinn, 15.04.2009

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials <u>   M. M   </u>
Kuupäev/date <u>   15.04.09   </u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Bilanss

Eesti kroonides

Varad	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	3	11 964 224	1 470 083
Lühiajalised finantsinvesteeringud	4	14 314 777	15 270 420
Antud laenud	6	7 719 794	0
Mitmesugused nõuded	8	895 165	805 256
Viitlaekumised		520 000	405 591
Muud ettemakstud kulud		564 653	327 241
Käibevara kokku		35 978 613	18 278 591
Põhivara			
Valitsetavate pensionifondide osakud	5	14 765 759	29 041 684
Valitsetavate investeerimisfondide osakud	5	6 747 972	8 938 465
Materiaalne põhivara	7	546 104	51 504
Immateriaalne põhivara	7	1 189 322	1 196 576
Põhivara kokku		23 249 157	39 228 229
Varad kokku		59 227 770	57 506 820

Kohustused ja omakapital**Lühiajalised kohustused**

Võlad hankijatele	8	602 823	759 694
Viitvõlad ja muud kohustused	9	825 892	442 322
Eraldised	10	0	4 880 000
Pikaajaliste kohustuste lühiajaline osa	7,11	408 796	0
Lühiajalised kohustused kokku		1 837 511	6 082 016

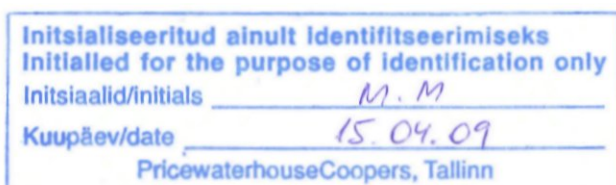
Pikaajalised kohustused

Kapitalirendikohustus	7	325 329	0
Allutatud kohustused	11	12 517 280	0
Pikaajalised kohustused kokku		12 842 609	0

Omakapital

Aktiakapital		63 000 000	63 000 000
Aazio		4 100 000	4 100 000
Eelmiste perioodide kahjum		-15 675 196	-15 311 927
Aruandeaasta kahjum		-6 877 154	-363 269
Omakapital kokku	12	44 547 650	51 424 804
Kohustused ja omakapital kokku		59 227 770	57 506 820

Lisad lehekülgedel 11 kuni 20 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

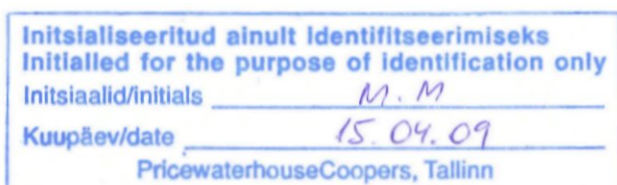

Kasumiaruanne

Eesti kroonides

	Lisa	2008	2007
Teenustasutulud	8,13	14 248 101	9 705 786
Muud äritulud	10	4 919 950	124 296
Äritulud kokku		19 168 051	9 830 082
Mitmesugused tegevuskulud	8,14	-11 391 574	-9 572 444
Tööjõukulud			
<i>Palgakulu</i>		-3 854 127	-2 195 510
<i>Sotsiaalmaksukulu</i>		-1 205 212	-720 267
<i>Ettevõtte töötuskindlustuskulu</i>		-8 110	-5 456
Tööjõukulud kokku		-5 067 449	-2 921 233
Põhivara kulum	7	-142 890	-35 326
Eraldise moodustamise kulu	10	0	-700 000
Muud ärikulud		-75 932	-67 152
Ärikulud kokku		-16 677 845	-13 296 155
Ärikasum / -kahjum		2 490 206	-3 466 073
Finantstulud ja -kulud			
Kasum lühiajaliste väärtpaperite ümberhindlusest		706 848	2 119 875
Kasum/kahjum valitsetavate fondide osakute ümberhindlusest	5,11	-10 038 629	922 198
Intressitulud	3,6	334 906	159 764
Intressikulud	11,15	-347 546	0
Kahjum valuutakursi muutustest		-22 939	-99 033
Finantstulud ja -kulud kokku		-9 367 360	3 102 804
Aruandeaasta puhaskahjum		-6 877 154	-363 269

Lisad lehekülgedel 11 kuni 20 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

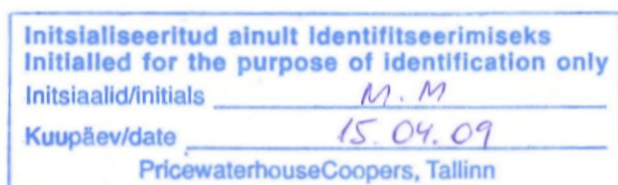

Rahavoogude aruanne

Eesti kroonides

	Lisa	2008	2007
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum /-kahjum		2 490 206	-3 466 073
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	7	142 890	35 326
Nõuete ja ettemaksete muutus		-441 730	4 230
Kohustuste muutus		226 699	220 056
Eraldise muutus	10	-4 880 000	700 000
Makstud intressid		-27 660	0
Käibekapitali muutus kokku		-4 979 801	959 612
Rahavood äritegevusest kokku		-2 489 595	-2 506 461
Rahavood investeerimistegevusest			
Soetatud põhivara	7	-97 410	-50 472
Antud laenud	6	-7 700 000	0
Antud laenude tagasimaksud		0	4 284 848
Lühiajaliste finantsinvesteeringute ost		-4 202 629	-24 954 243
Lühiajaliste finantsinvesteeringute müük		4 175 243	14 012 248
Pikaajaliste finantsinvesteeringute ost	5	-4 693 980	-9 387 960
Pikaajaliste finantsinvesteeringute müük	5	11 121 769	0
Saadud dividendid ja intressid		1 997 414	967 941
Rahavood investeerimistegevusest kokku		600 407	-15 127 638
Rahavood finantseerimistegevusest			
Tasutud kapitalirendimaksud	15	-118 587	0
Allutatud võlakirjade emiteerimine	11	12 517 280	0
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		12 398 693	0
Rahavood kokku		10 509 505	-17 634 099
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3	1 470 083	19 157 073
Raha ja raha ekvivalentide muutus		10 509 505	-17 634 099
Valuutakursside muutuste mõju ¹		-15 364	-52 891
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3	11 964 224	1 470 083

Lisad lehekülgedel 11 kuni 20 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

¹ Kirjel kajastatakse pangakontode valuutakursi muutuste mõju

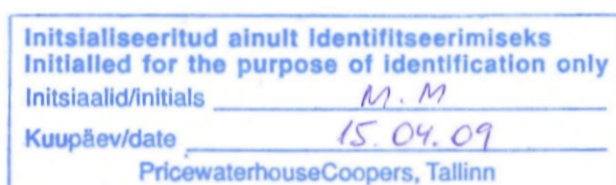
Omakapitali muutuste aruanne

Eesti kroonides

	Aksiakapital	Aazio	Katmata kahjum	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2007	63 000 000	4 100 000	-15 311 927	51 788 073
Aruandeaasta kahjum	0	0	-363 269	-363 269
Saldo seisuga 31.12.2007	63 000 000	4 100 000	-15 675 196	51 424 804
Saldo seisuga 01.01.2008	63 000 000	4 100 000	-15 675 196	51 424 804
Aruandeaasta kahjum	0	0	-6 877 154	-6 877 154
Saldo seisuga 31.12.2008	63 000 000	4 100 000	-22 552 350	44 547 650

Täpsem informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas 12.

Lisad lehekülgedel 11 kuni 20 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

1.1 Üldpõhimõtted

AS LHV Varahaldus raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ja mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aruande arvnäitajad on esitatud Eesti kroonides.

1.2 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes nõudmiseni hoiseid pankades ning AS Lõhmus, Haavel & Viisemann juures asuval investeerimiskontol, samuti soetamise hetkel kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite.

1.3 Aktsiad ja muud väärtpaberid

Lühiajaliste aktsiate ja muude väärtpaberitena kajastatakse lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid väärtpabereid. Muude pikaajaliste aktsiate ja väärtpaberitena kajastatakse väärtpabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul.

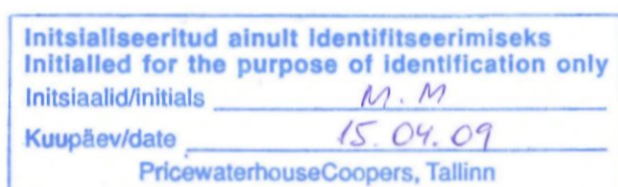
Lühi- ja pikaajalisi finantsinvesteeringuid aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse kajastatakse õiglasel väärtusel juhul, kui see on usaldusväärset hinnatav. Aktsiaid ja muid omakapitaliinstrumente, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav, kajastatakse soetusmaksumuses (s.o algne soetusmaksumus miinus võimalikud allahindlused, kui investeeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse). Fondiosakud kajastatakse nende tagasivõtmishinnas. Investeeringute õiglaseks väärtuseks on noteeritud väärtpaberite puhul (st väärtpaberid, millele eksisteerib aktiivne turg) nende ostunoteering. Turul aktiivselt mittekaubeldavate investeeringute õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse alternatiivseid meetodeid nagu hiljutistes tehingutes kasutatud hind (kui tegu on turutingimustega), diskonteeritud rahavoogude meetod või optsoonide hindamise mudelid.

Finantsinvesteeringute oste ja müüke on varasemalt kajastatud tehingupäeval. Juhtkond on otsustanud viia kajastamise kooskõlla emaettevõtte konsolideerimisgrupi põhimõtetega ning kajastada finantsinvesteeringute tehinguid väärtuspäeval. Arvestuspõhimõtte muudatus ei ole mõjutanud ettevõtte 2007. ega 2008. aasta aruannet.

Kauplemiseesmärgil soetatud aktsiate ja muude väärtpaberite õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumi või kahjumina aruandeperioodi kasumiaruandes. Pikaajaliste finantsinvesteeringute õiglase väärtuse muutusest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Käesolevas aruandes on kõik finantsinvesteeringud kajastatud õiglasel väärtusel.

1.4 Nõuded

Kõiki nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende soetusväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis oodatava laekumise summas. Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglasel väärtusel, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga võlgniku kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Nõuete väärtuse languse summa on vahe nende nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse väärtuse languse summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

1.5 Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid (forward- või swapilepingud) kajastatakse bilansis nende õiglases väärtuses. Õiglaseks väärtuseks on tuletisinstrumentide noteeritud turuhind. Kasumid ning kahjumid tuletisinstrumentidelt kajastatakse kasumiaruandes periooditulu ning -kuluna.

1.6 Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Juhul, kui põhivara kaetav väärtus (s.o. kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objekt alla hinnatud selle kaetavale väärtusele.

Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

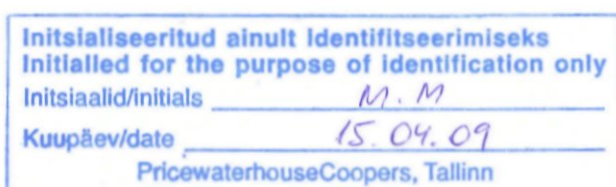
Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulusid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt. Amortisatsioonimäär arvutustehnikale on 33% aastas ja kapitalirendilepingutega soetatud varale 20% aastas. Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse, kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel "müügiootel põhivaraks". Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust. Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

1.7 Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalseid põhivarasid (äriühenduse käigus tekkinud firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks viiakse igal bilansipäeval läbi väärtuse test. Amortiseeritavate varade osas viiakse väärtuse languse test läbi siis, kui esineb indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Juhul, kui nende kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest,

hinnatakse vara alla kaetava väärtuseni. Vara kaetav väärtus on vara õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade amortisatsioonimäärana kasutatakse 33%.

1.8 Firmaväärtus

Firmaväärtus on positiivne vahe äriühenduse käigus omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel, peegeldades seda osa soetusmaksumusest, mis tasuti omandatud ettevõtte selliste varade eest, mida ei ole võimalik eristada ja eraldi arvele võtta. Omandamise kuupäeval kajastatakse firmaväärtus selle soetusmaksumuses immateriaalse varana. Edasisel kajastamisel mõõdetakse firmaväärtust tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Äriühendusest tekkinud firmaväärtust ei amortiseerita. Selle asemel viiakse kord aastas (või tihedamini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus viitab, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud) läbi vara väärtuse languse test. Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele, juhul kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest.

1.9 Kapitali- ja kasutusrent

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul, kui see on madalam. Rendimaksud jaotatakse finantskulukuks (intressikulukuks) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirenti tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirenti lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

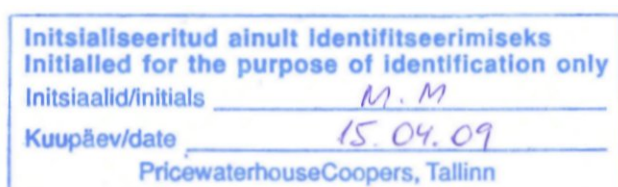
Kasutusrendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved ei kandu üle rentnikule. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

1.10 Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad ning muud lühiajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõttel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

1.11 Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Muud

võimalikud või eksisteerivad tingimuslikud kohustused, mille realiseerumine on vähemtõenäoline kui mitterealiseerumine või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväarsusega hinnata, on avalikustatud aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

1.12 Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale Eesti krooni (s.o ettevõtte arvestusvaluuta). Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber Eesti kroonidesse ametlikult kehtivate Eesti Panga valuutakurside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Eesti Panga valuutakursi alusel.

1.13 Tulud ja kulud

Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Tulud kirjendatakse raamatupidamises siis, kui müüdü teenus on osutatud ning riskid ja hüved on üle läinud ostjale ja AS-I LHV Varahaldus on tekkinud summale nõudeõigus. Investeeringufondide tegevusega seonduvad varahaldustasud kajastatakse teenuse osutamise perioodi jooksul. Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusvärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemisest intressimäära. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

1.14 Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1.01.2008 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 21/79 (2007. aastal kehtis maksumäär 22/78) väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

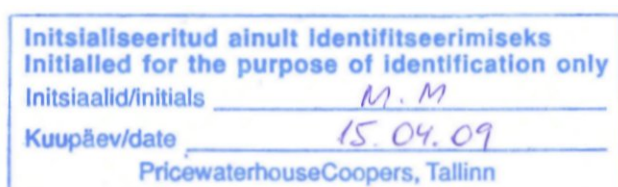
Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumit dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

1.15 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

1.16 Esitlusviisi muudatused

2008. aastal on korrigeeritud rahavoogude aruande koostamispõhimõtteid. Kuna laenude väljastamine ei ole AS LHV Varahaldus põhitegevuseks, on laenude väljastamine kajastatud investeerimistegevuse rahavoogude koosseisus (varasemalt oli äritegevuse rahavoogude koosseisus). Vastavalt on korrigeeritud ka 2007. aasta võrdlusandmeid.

Lisa 2 Majanduskriisi mõjud

Juhtkond on hinnanud globaalse likviidsuskriisi ja sellega kaasnenud üldise majanduskriisi mõjusid ettevõtte äritegevusele. Oluliseks ettevõtte tegevust mõjutavaks asjaoluks on finantsturgudel kaubeldavate instrumentide väärtuse langusest põhjustatud finantskahjum ning sellega seotud ettevõtte poolt valitsetavate fondide turuväärtuse vähenemine, mille tõttu on vähenenud ka ettevõtte põhitegevuse tulud ehk haldustasud fondide valitsemiselt.

Juhtkonnal ei ole võimalik usaldusväärset ennustada, milline on majanduskriisi mõju ettevõtte tegevusele ja finantspositsioonile 2009. aastal. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada ettevõtte jätkusuutlikkus ja kasv praegustes tingimustes.

Lisa 3 Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2008	31.12.2007
Arvelduskonto pankades	11 593 367	1 451 380
Investeeringukonto LHV-s	370 857	18 703
Raha ja raha ekvivalendid kokku	11 964 224	1 470 083

2008. aastal on intressitulused teenitud arvelduskontodelt kokku 262 118 krooni (2007: 127 409 krooni).

Lisa 4 Lühiajalised finantsinvesteeringud

	31.12.2008	31.12.2007
Aktsiad	0	207 006
Võlakirjad	14 314 777	12 887 704
Fondiosakud	0	2 175 710
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kokku	14 314 777	15 270 420

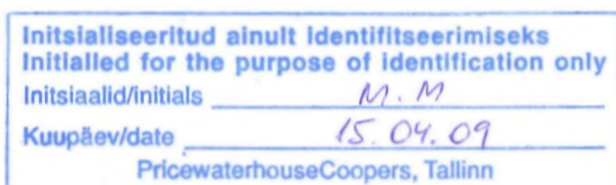
Võlakirjade puhul, millele aktiivse turu tehingutel baseeruva turuhinna leidmine on raskendatud, on rakendatud diskonteeritud rahavoogude hindamise meetodit. Hindamise meetod väljendab hetke olukorda ja tootlusootust hindamise kuupäeval ning ei pruugi täpselt peegeldada turutingimusi ei enne ega pärast hindamise kuupäeva.

Ettevõtte on korrigeerinud diskonteeritud rahavoogude meetodi sisendiks olevaid tootlusootusi lähtuvalt kõrgeenenud turu intressimäärade ja riskitasemest. Kogu võlakirja positsioonist on turuhinnas, mis baseerub aktiivse turu noteeringutel, kajastatud väärtpaberid summas 1 761 421 krooni ning diskonteeritud rahavoogude hindamise meetodit kasutades võlakirjad väärtuses 12 553 356.

2007. aastal ei rakendatud alternatiivseid hindamise meetodeid ja kõik väärtpaberid on kajastatud turuhinnas.

Lisa 5 Pikaajalised finantsinvesteeringud

	31.12.2008	31.12.2007
Pensionifondide osakud	14 765 759	29 041 685
Investeeringufondide osakud	6 747 972	8 938 464
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kokku	21 513 731	37 980 149

2008. aastal müüdi pensionifondide osakuid kokku 11 121 769 krooni eest ning müüdnud osakud kustutati registrist. Bilansis õiglaselt väärtuses kajastatud pensionifondide osakute soetusmaksumus kokku on 12 000 001 krooni. Investeeringufondide osakud on soetatud nende nominaalväärtusega ning fondide osakute soetusmaksumus kokku on 14 081 940 krooni (sh 2007. aastal soetati 9 387 960 krooni eest ja 2008. aastal 4 693 980 krooni eest).

Lisa 6 Antud laenu

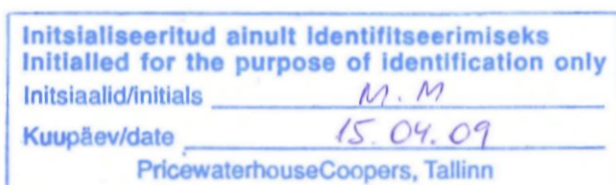
2008. aasta lõpus anti kahe korral laenu AS-le Lõhmus, Haavel & Viisemann (LHV; emaettevõtte teine tütarettevõtte) summas 7 700 000 krooni. Tegemist on alternatiiviga tähtajalise hoiusele, laenu on antud intressimääraga 7% ja tähtajaga juuni, 2009. Kasumiaruandes on arvestatud intressitulused antud laenudelt kokku 72 878 krooni (2007: 32 355 krooni). Intressinõuded seisuga 31.12.2008 moodustavad 19 794 krooni.

Lisa 7 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

	Materiaalne põhivara		Immateriaalne põhivara	
	Arvutustehnika	Litsentsid	Firmaväärtus	
Saldo seisuga 31.12.2006				
Soetusmaksumus	47 123	18 263	1 183 699	
Akumuleeritud kulum	-14 644	-1 507	0	
Jääkmaksumus	32 479	16 756	1 183 699	
2007 toimunud muutused				
Soetatud põhivara	47 404	3 068	0	
Amortisatsioonikulu	-28 379	-6 947	0	
Saldo seisuga 31.12.2007				
Soetusmaksumus	94 527	21 331	1 183 699	
Akumuleeritud kulum	-43 023	-8 454	0	
Jääkmaksumus	51 504	12 877	1 183 699	
2008 toimunud muutused				
Soetatud põhivara	630 236	0	0	
Amortisatsioonikulu	-135 636	-7 254	0	
Saldo seisuga 31.12.2008				
Soetusmaksumus	724 763	21 331	1 183 699	
Akumuleeritud kulum	-178 659	-15 708	0	
Jääkmaksumus	546 104	5 623	1 183 699	

2008. aastal soetas ettevõtte kapitalirendi lepinguga sõiduauto maksumusega 532 826 krooni. Bilansis kajastub pikaajaliste kohustuste lühiajalise osana kapitalirendikohustus summas 88 910 krooni ning pikaajalise osana (kuni 5 aastat) 325 329 krooni (vt ka lisa 15).

AS LHV Varahaldus bilansis on immateriaalse põhivarana arvel endise fondivalitseja AS Seesam Varahaldus ostul ja ühendamisel tekkinud positiivne firmaväärtus summas 1 183 699 krooni.

Seisuga 31.12.2008 viidi läbi firmaväärtuse kaetava väärtuse hindamine. Firmaväärtuse rahateenivaks üksuseks on endise Seesam Varahalduse 3 fondi. Rahavoogudena on arvestatud nende fondide valitsemisest saadavad tulud ja nendega seotud allokeeritud kulud. Kasutusväärtuse leidmisel kasutati järgmisi põhieeldusi:

- 2009-2013 aasta rahavoogude prognoosimisel on juhatus hinnanud, et palgad ei tõuse, millest lähtuvalt on leitud klientide investeeringud fondidesse
- fondide mahu kasv ületab klientide lahkumise fondidest
- kaudsete kulude kasvu hinnanguna on kasutatud 7%
- rahavoogude diskontomäärana on kasutatud 12%
- fondide tootluse eeldused on konservatiivsed ning hinnanguliselt 2-3% aastas
- põhieelduste väärtuste kasutamisel tugines juhatus eelnevate perioodide kogemustele ja oma parimale hinnangule tõenäoliste ootuste osas.

Testi tulemusel leitud kaetav väärtus ületab firmaväärtuse bilansilist maksumust, seega puudub alus firmaväärtuse allahindluseks.

Lisa 8 Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapoolteks on omanikud, juhatuse ja nõukogu liikmed, nendega seotud ettevõtted ning AS-i LHV Varahaldus poolt valitsetavad fondid.

AS LHV Varahaldus omanikeks on:

AS LHV Group	61,96%
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)	19,04%
Seesam Life Insurance SE	19,00%

Valitsemistasud	Tulud 2008	Nõue 31.12.2008	Tulud 2007	Nõue 31.12.2007
Pensionifondid	9 384 288	759 115	7 386 213	728 873
Investeeringufondid	2 509 347	98 872	350 375	76 383
Kokku	11 893 635	857 987	7 736 588	805 256

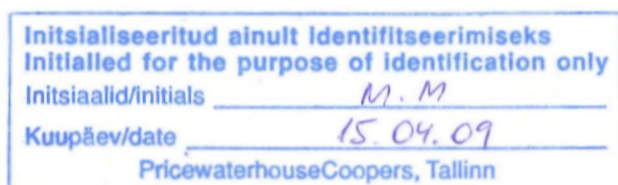
2008. aastal osteti LHV-lt ruumide rendi ning administratiivteenuseid 1 859 471 krooni eest. Kulud on kajastatud kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskulude koosseisus. Seisuga 31.12.2008 on bilansis kajastatud kohustus LHV-le summas 30 992 krooni ning antud laenud summas 7 700 000 krooni (vt lisa 6).

2007. aastal osteti teenuseid 1 779 548 krooni eest. Seisuga 31.12.2007 on bilansis kajastatud kohustus LHV-le summas 86 937 krooni.

Emaettevõtte AS LHV Group ees kajastub bilansis allutatud kohustus summas 12 517 280 krooni (vt lisa 11).

Aruandeperioodil on makstud juhatuse liikmetele tasu 478 423 krooni (2007: 522 045). Nõukogu liikme tasusid ei ole makstud. Töölepinguga seotud nõukogu liikmetele maksti töötasu 312 000 krooni (2007: 312 715 krooni). Kohustus juhatuse liikmetele seisuga 31.12.2008 moodustab 31 440 krooni (31.12.2007: 38 945 krooni). Kohustus nõukogu liikmetele seisuga 31.12.2008 moodustab 20 478 krooni (31.12.2007: 19 516 krooni).

Ettevõtte on sõlminud juhatuse liikme lepingud, mille lõpetamisel ei ole fikseeritud lahkumishüvitisi. Lepingus reguleerimata küsimustes lähtuvad pooled Eesti Vabariigi õigusaktides sätestatud korrast.

Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole 2008. aastal nii nagu ka 2007. aastal moodustatud allahindlusi.

Lisa 9 Viitvõlad ja muud kohustused

	31.12.2008	31.12.2007
Võlgnevused töövõtjatele	552 365	222 753
Maksuvõlad	273 527	219 569
sh. sotsiaalmaks	169 315	120 103
sh. tulumaks	92 358	78 296
sh. töötuskindlustus	3 363	2 840
sh. kogumispension	8 964	6 166
sh. ettevõtte tulumaks	-1 826	10 870
sh. käibemaks	1 353	445
sh. maksuviivised	0	849
Kokku	825 892	442 322

2008. aastal värbas ettevõtte uusi töötajaid seoses aktsiafondide juhtimisega ning monitooringuga, tulenevalt sellest on suurenenud palgavõlad.

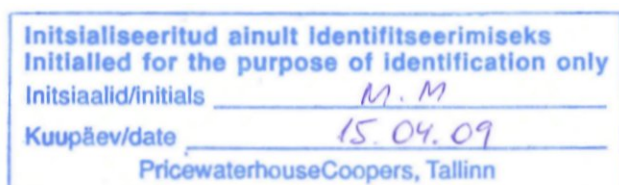
Lisa 10 Eraldised

AS LHV Varahaldus on varasematel perioodidel klientidele pensionifondidega liitumise eest jaganud DVD-mängijaid ja kinkekaarte, mida käsitletakse ettevõtlusega seotud kuludena. Varasematel aastatel on käinud arutelu Maksuametiga, kas nimetatud esemeid võib lugeda puhtalt reklaami- ehk kliendihankekuluks või on tegemist siiski kingitusega, mille tõttu oli bilansis moodustatud lühiajaline eraldis võimaliku ettevõtte tulumaksu kohustuse ning intressivõlgade katteks. Aastaaruande koostamise hetkeks on lisandunud täiendav informatsioon Maksuameti käsitlusest nimetatud kulude kohta. Lisainformatsiooni põhjal ja Maksuametiga konsulteerides on jõutud tulemuseni, et 2007. aasta lõpus bilansis eraldisena kajastatud summa 4 880 000 krooni võib vabastada ning eraldise vabastamise tulu on kajastatud kasumiaruandes muude äritulude koosseisus.

Lisa 11 Allutatud kohustused

2008. aastal tekkis ettevõttele finantskahjum kogusummas 10 038 629 krooni põhjustatuna ettevõtte poolt valitsetavate fondiosakute turuväärtuse langusest. Nimetatud kahjumist tulenes ettevõtte omavahendite kahanemine märgatavalt. Seaduses sätestatud omavahendite miinimumnormi (3 miljonit eurot ehk 46 939 800 krooni) täitmiseks emiteeris ettevõtte kolmel korral eurodes nomineeritud allutatud võlakirju kogusummas 12 517 280 krooni intressimääraga 16% ja tähtajaga 7 aastat. Võlakirjad ostis emaettevõtte AS LHV Group.

Intressikulud allutatud võlakirjadelt summas 319 886 krooni kajastuvad kasumiaruandes intressikulude koosseisus. Bilansis kajastub pikaajaliste kohustuste lühiajalise osana intressikohustus samas summas.

Lisa 12 Omavahendid

Seisuga 31.12.2008 on ettevõtte aktsiakapital 63 000 000 krooni, mis jaguneb 6 300 000 aktsiaks nominaalväärtusega 10 krooni.

Ettevõtte omavahendid koosnevad:	31.12.2008	31.12.2007
Esimese taseme omavahendid	43 358 328	50 228 228
Sissemakstud aktsiakapital, sh ülekurs	67 100 000	67 100 000
Eelmiste aastate kahjum	-15 675 196	-15 311 927
Aruandeperioodi kahjum	-6 877 154	-363 269
Immateriaalne põhivara	-1 189 322	-1 196 576
Teise taseme omavahendid	12 517 280	0
Allutatud tähtajalised kohustused	12 517 280	0
Kokku neto-omavahendid	55 875 608	50 228 228

Seisuga 31.12.2008 esialgselt arvatatud omavahendite summa oli 4 880 000 krooni võrra väiksem, kuna selleks hetkeks ei olnud veel teada eraldise vabastamine ja sellest tekkinud tulu kajastamine.

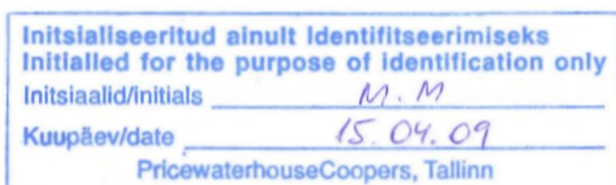
Lisa 13 Teenustasutulud

	2008	2007
Pensionifondide valitsemine (lisa 8)	9 384 288	7 386 213
Investeeringufondide valitsemine (lisa 8)	2 509 347	350 375
Fondide väljalaske/tagasivõtmistasud	2 354 466	1 969 198
Kokku	14 248 101	9 705 786

Ettevõtte teenuse müük toimus aruandeaastal ja 2007. aastal 100% Eesti Vabariigis.

Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud

	2008	2007
Turunduskulud	5 376 078	4 078 689
Reklaamikulud	548 107	1 202 464
Muud sisseostetud teenused	1 573 756	1 500 245
Bürookulud	1 093 815	494 590
Depootasud	808 571	787 254
Registritasud	576 625	430 077
Järevalve ja garantiitasud	331 628	284 592
Juriidilised konsultatsioonid, audiitorkontroll	324 972	265 572
Sidekulud	381 971	199 438
Lähetus- ja koolituskulud	269 926	166 989
Transpordikulud	53 073	82 693
Pangateenused, haldus- ja tehingutasud	31 565	55 695
IT kulud	21 487	24 146
Mitmesugused tegevuskulud kokku	11 391 574	9 572 444

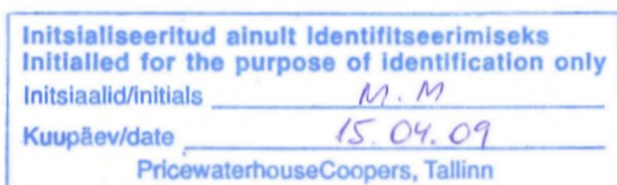
Lisa 15 Kapitali- ja kasutusrent

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel kontorirume ja kapitalirendi tingimustel sõiduauto. Aruandeperioodis on kasumiaruandes mitmesuguste tegevuskulude koosseisus kajastatud kontoriruumide renti kogusummas 962 172 krooni. Kasumiaruandes intressikulude koosseisus on kajastatud kapitalirendi osamaksete tasumisest tulenenud intressikulud summas 18 537 krooni. Kapitalirendi põhiosamakseid tasuti 118 587 krooni ning on kajastatud bilansis kapitalirendi kohustuste vähendusena. Kapitalirendileping on sõlmitud tähtajaga 15.03.2013, intressimääraga 5,53% ja lepingu alusvaluutaks on EUR.

2007. aastal renditi nii kontorirume kui sõiduauto kasutusrendi tingimustel. Kontoriruumide renti tasuti kogusummas 445 804 krooni ja sõiduauto renti kogusummas 66 105 krooni.

Lisa 16 Tingimuslikud kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

AS LHV Varahaldus aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat AS LHV Varahaldus (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2008, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta; asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine; ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ning esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tiit Raimla
AS PricewaterhouseCoopers

Relika Mell
Vannutatud audiitor

15. aprill 2009

Majandusaasta kahjumi katmise ettepanek

AS LHV Varahaldus juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku lisada 2008. aasta kahjum summas 6 877 154 krooni eelmiste aastate kahjumile.

Juhatus ja nõukogu allkirjad 2008. a. majandusaasta aruandele

Juhatus on koostanud AS LHV Varahaldus tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2008 lõppenud majandusaasta kohta.

Nõukogu on juhatuse poolt koostatud aastaaruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, audiitori aruande ning kahjumi katmise ettepaneku läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

JUHATUS

15.04.2009

NÕUKOGU

19.05.2009

Nõukogu esimees

Andres Viisemann.....

Juhatusel liikmed:

Mihkel Oja

Kerli Lõhmus

Rait Kondor

Nõukogu liikmed:

Rain Lõhmus

Erki Kilu

Charles Smith

Tulude jaotus vastavalt EMTAK 2008

EMTAK	Tegevusala	2008
66301	Fondide valitsemine	14 248 101
	Tulud kokku	14 248 101